

memo

aan: Gemeente Hof van Twente
van: SAB
kenmerk: 190308
datum: 4 maart 2020
betreft: vormvrije m.e.r.-beoordeling De Marke III, fase 2, Hengevelde

INLEIDING

De gemeente Hof van Twente is voornemens de locatie De Marke III (fase 2) te Hengevelde te ontwikkelen. Voor het te ontwikkelen gebied tussen de Needsestraat, Janninksweg en Diepenheimsestraat is in 2014 het bestemmingsplan 'De Marke III, Hengevelde' vastgesteld, met als doel om hier een nieuwe woonwijk juridisch-planologisch mogelijk te maken. Omwille van de flexibiliteit is het plan De Marke III in fasen ontwikkeld. Het plangebied is daarbij gesplitst in twee fasen. Fase I, de noordelijke helft van het plangebied, is middels het bestemmingsplan 'De Marke III' bij recht mogelijk gemaakt. Hier is reeds nieuwbouw gerealiseerd. Nu de eerste fase bijna geheel is uitgegeven is de gemeente Hof van Twente voornemens fase 2 te ontwikkelen, de zuidelijke locatie van het plangebied.

Vanwege gewijzigde inzichten, mede ingegeven door een veranderende woningvraag, is het oorspronkelijk stedenbouwkundig ontwerp gewijzigd. Om die reden kon geen gebruik worden gemaakt van de uitwerkingsregels uit het moederplan 'De Marke III, Hengevelde'.

Om de beoogde ontwikkeling planologisch mogelijk te maken, wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld.

Het plan kan worden beschouwd als een stedelijk ontwikkelingsproject als bedoeld in onderdeel D van de bijlage bij het Besluit m.e.r. Op basis van het Besluit m.e.r. en de Wet milieubeheer dient in dat geval een m.e.r.-beoordelingsbesluit te worden genomen door het bevoegd gezag (college) voorafgaand aan het ontwerpbesluit inzake de voornoemde omgevingsvergunning. Het college van burgemeester en wethouders neemt de beslissing of, vanwege de belangrijke nadelige gevolgen die de activiteit mogelijk voor het milieu kan hebben, een m.e.r. moet worden doorlopen. In het kader van deze besluitvorming is voorliggende aanmeldingsnotitie opgesteld. Op basis van deze aanmeldingsnotitie kan het bevoegde gezag de gevolgen beoordelen van het plan en de beslissing nemen of er een m.e.r.(-beoordeling) noodzakelijk is in het kader van dit plan.

M.E.R.

Algemeen

De milieueffectrapportage (m.e.r.) is een hulpmiddel om bij diverse procedures het milieubelang een volwaardige plaats in de besluitvorming te geven. Een m.e.r. is verplicht bij de voorbereiding van plannen en besluiten van de overheid over initiatieven en activiteiten van publieke en private partijen die belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben. De m.e.r. is wettelijk verankerd in hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer en het Besluit m.e.r.

In de bijlage van het Besluit m.e.r. zijn twee onderdelen (C en D) opgenomen. In onderdeel C zijn activiteiten genoemd waarbij direct sprake is van een m.e.r.-plicht als bij besluiten de genoemde drempelwaarden worden overschreden. Voor de activiteiten die zijn genoemd in onderdeel D geldt dat als de drempelwaarden worden overschreden een m.e.r.-beoordeling dient plaats te vinden. Voor besluiten met een omvang onder de drempelwaarden moet een zogenaamde vormvrije m.e.r.-beoordeling worden gedaan.

Toetsing

Onderhavig plan, kan worden gekwalificeerd als de aanleg of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen als genoemd in onderdeel D.11.2 van de bijlage van het Besluit m.e.r.. Bij de uitleg van de Europese m.e.r.-richtlijn wordt immers aangegeven dat 'stedelijke ontwikkelingsprojecten' breed moet worden geïnterpreteerd.

Bij de activiteit zijn drie relevante indicatieve drempelwaarden opgenomen, namelijk:

- een oppervlakte van 100 hectare of meer;
- een aaneengesloten gebied en 2000 of meer woningen;
- een bedrijfsploeroppervlakte van 200.000 m² of meer.

Onderhavig plan betreft de realisatie van maximaal 71 woningen, grotendeels op basis van een uitwerkingsplicht. De omvang van onderhavig plan blijft hiermee ver onder de indicatieve drempelwaarden kan in eerste instantie met een vormvrije m.e.r.-beoordeling worden volstaan.

In deze vormvrije m.e.r.-beoordeling moet worden beoordeeld of de activiteit daadwerkelijk geen belangrijke nadelige milieugevolgen kan hebben. Hierbij moet in het bijzonder worden nagegaan of er sprake is van de omstandigheden als bedoeld in bijlage III van de Europese Richtlijn betreffende de milieueffectbeoordeling. Daarbij dient te worden ingegaan op de volgende onderdelen:

- de kenmerken van het project;
- de plaats waar de activiteit plaatsvindt;
- de kenmerken van het potentiële effect.

Beoordeling

Kenmerken van het project
<i>Algemeen</i>
Het plan betreft de realisatie van maximaal 71 woningen, met bijbehorende verkeers-, groen-, water- en parkeervoorzieningen.

<i>Kaartbeeld met (indicatief) stedenbouwkundig plan</i>
Omvang van het project
Het plangebied biedt ruimte aan de realisatie van maximaal 71 woningen. De omvang van het plangebied is circa 4 hectare.
Beschrijving bestemmingsplan
Het nieuwe bestemmingsplan heeft tot doel de beoogde ontwikkeling mogelijk te maken en deze planologisch-juridisch in te kaderen. Alhoewel er enige flexibiliteit wordt geboden, voorziet het bestemmingsplan is een vrij strak kader (bouwstroken) en staat het bestemmingsplan geen ontwikkeling toe die wezenlijk anders zal zijn dan het besproken plan (woonfunctie).
Cumulatie met andere projecten
Cumulatie met andere projecten is niet aan de orde.
Gebruik van natuurlijke hulpbronnen
De nieuwe functies binnen het plan maken geen gebruik van natuurlijke hulpbronnen in de direct nabijheid van het plangebied. In het geheel legt het project hiermee geen bijzonder beslag op natuurlijke hulpbronnen.
Productie van afvalstoffen, verontreiniging en hinder en risico van ongevallen
Afgezien van de tijdelijke aanlegfase is geen sprake van een betekenisvolle productie van afvalstoffen, verontreiniging en hinder. Ook brengt het plan geen bijzondere risico's voor ongevallen met zich mee. De woningen hebben een verkeersaantrekkende werking. Dit heeft onder meer ook consequenties voor de aspecten verkeer, lucht en geluid.

Plaats van het project
<i>Het bestaande grondgebruik</i>
Het plangebied bevindt zich aan de rand van de bebouwde kom van Hengevelde. Het plangebied bestaat in de huidige situatie uit grasland, een maïsakker en een bomenrij bestaande uit elzen. Verder liggen langs de noordwestgrens van het plangebied nog greppels welke in nattere tijden water bevatten.
<i>Het opnamevermogen van het natuurlijk milieu</i>
Het opnamevermogen van het natuurlijke milieu heeft te maken met de gevoeligheid van gebieden voor ontwikkelingen. In het kader van deze vormvrije m.e.r.-beoordeling is een korter analyse gedaan naar het voorkomen van en het mogelijke effect van de ontwikkeling op zogenaamde gevoelige gebieden, zoals gedefinieerd in bijlage III van de EU-Richtlijn, of gebieden die krachtens nationale en provinciale regels zijn aangewezen. Hieruit ontstaat het volgende beeld: • <i>Speciale beschermingszones, door de lidstaten aangewezen krachtens Richtlijn 79/409/EEG (Vogelrichtlijn) en Richtlijn 92/43/EEG (Habitatrichtlijn):</i> De projectlocatie ligt niet in een gebied dat in het kader van de Wet natuurbescherming is aangewezen. De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden betreffen 'Buurserzand & Haaksbergerveen', 'Borkeld' en 'Stelkampsveld' op respectievelijk 9,5 11,5 en 12,5 kilometer afstand van het plangebied.. • <i>Gebieden met hoge bevolkingsdichtheid:</i> Het plangebied is niet gelegen in een bestaand stedelijk gebied ligt met hogere dichtheden (dichtheden hoger dan 100 personen per 100 m²). • <i>Landschappen van archeologisch of cultureel belang (Verdrag van Valetta, Erfgoedwet):</i> Het plangebied heeft geen specifieke archeologische of cultuurhistorische status (bijvoorbeeld als een archeologisch monument of een beschermd stadsgezicht). Evenmin geldt er een (middel)hoge archeologische verwachting. • <i>Ecologische Hoofdstructuur / Natuurnetwerk Nederland (Provinciale verordening):</i> Het plangebied ligt niet dichtbij een gebied dat is gelegen in het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS). Het dichtstbijzijnde gedeelte van het natuurnetwerk bevindt zich op ongeveer 1.150 meter ten zuiden van het plangebied en betreft een bosgebied van het NNN. Ook ligt het plangebied buiten de 'zone ondernemen met natuur en water buiten het NNN', zoals aangeduid door de provincie. • <i>Gebied geschikt voor beschermde soorten (Wet natuurbescherming):</i> Er kunnen zich theoretisch binnen het plangebied enkele beschermde soorten hebben ontwikkeld.

Kenmerken van het potentiële effect

Algemeen

Het project betreft de realisatie van maximaal 71 woningen, met bijbehorende verkeers-, groen-, water- en parkeervoorzieningen. De omgeving van het projectgebied kent een beperkt aantal kwetsbaarheden. Gezien voorgaande zijn de milieugevolgen voor de volgende aspecten nader beoordeeld:

- *natuur*: flora en fauna: het project kan voor wat betreft soortenbescherming leiden tot negatieve milieueffecten op beschermde flora en fauna en wat betreft gebiedsbescherming tot negatieve externe effecten op nabije beschermde Natura 2000-gebieden;
- *verkeer*: het project kan leiden tot negatieve milieueffecten op de verkeerssituatie (doorstroming, congestie, etc.).
- *geluid*: er kan sprake zijn van milieueffecten op de omgeving als gevolg van geluid veroorzaakt door verkeer van en naar de woningen;
- *lucht*: er kan sprake zijn van milieueffecten op de omgeving als gevolg van de uitstoot van luchtverontreinigende stoffen, veroorzaakt door onderhavig project;
- *water*: bij onderhavig plan neemt de totale bebouwing en verharding toe, waarmee er mogelijk sprake is van negatieve effecten op de waterhuishouding.

Voor de overige milieuaspecten geldt dat op voorhand geen negatieve effecten hoeven te worden verwacht. Hierover kan heel kort het volgende worden gesteld:

- *archeologie*: Onderhavig plangebied ligt in een zone met een lage archeologische verwachtingswaarde. Concluderend worden op voorhand geen negatieve milieueffecten verwacht op het gebied van archeologie.

Uitsnede uit archeologische beleidsadvieskaart, gemeente Hof van Twente

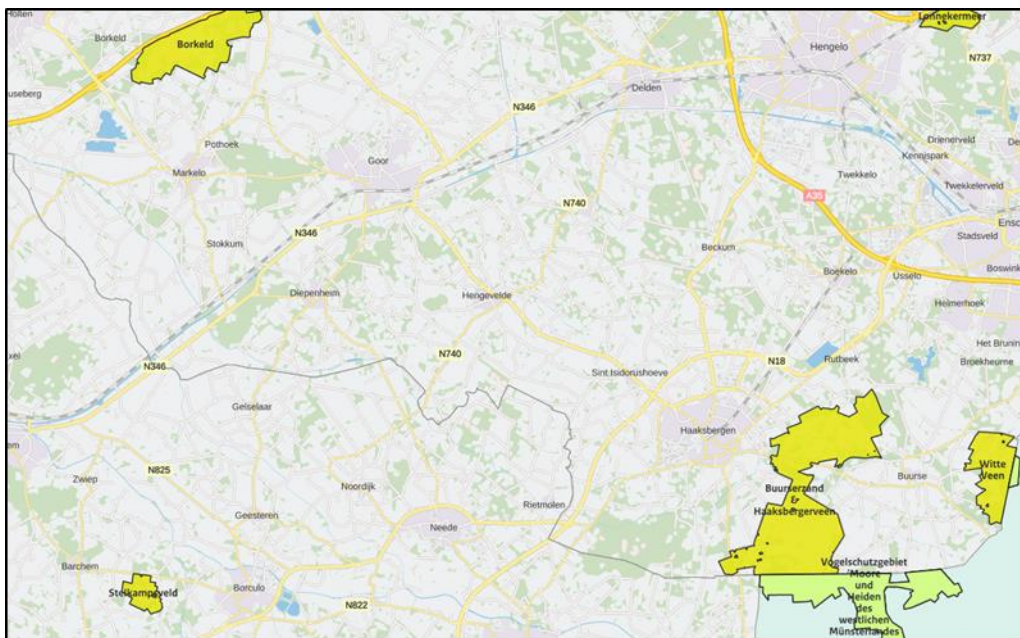
- *externe veiligheid*: onderhavig plan brengt geen activiteiten met zich mee die leiden tot externe veiligheidsrisico's op de omgeving.
- *bodem*: Er hoeft niet te worden verwacht dat de beoogde bouwactiviteiten bodemverontreiniging met zich meebrengen; de woonfunctie is een niet-bodembedreigende functie.
- *landschap en cultuurhistorie*: Het plangebied betreft een locatie aangrenzend aan bestaand stedelijk gebied zonder specifieke landschappelijke of cultuurhistorische kwaliteiten. Negatieve effecten zijn daarom niet aan de orde.

Natuur

Naar dit aspect is onderzoek gedaan in het kader van de planvorming (Quick scan natuur Hengevelde, De Marke III fase 2, gemeente Hof van Twente, SAB, kenmerk 190308, datum 2 december 2019). Hierin is zowel ingegaan op gebiedsbescherming als op soortenbescherming.

Gebiedsbescherming

Op circa 10 km van het plangebied liggen meerdere Natura 2000-gebieden. Door de afstand tot het Natura 2000-gebied zijn verstoringen zoals licht, geluid, trillingen en optische verstoringen op voorhand uit te sluiten. Tevens blijkt uit een Aeries-berekening dat er door de voorgenoemde plannen geen meetbare toename van stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden plaatsvindt. Nader onderzoek op dit gebied is niet noodzakelijk.

Figuur: ligging plangebied t.o.v. beschermd natuurgebied

Soortenbescherming

In en rondom het plangebied kunnen in het wild levende planten en dieren aanwezig zijn. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor deze soorten en hun directe leefomgeving. Uit de quick scan blijkt dat in en rondom het plangebied vogels kunnen broeden. Om overtreding van de wet te voorkomen wordt geadviseerd om de geplande ruimtelijke ontwikkeling buiten de broedperiode te starten. Op deze manier worden geen in gebruik zijnde nesten beschadigd of vernield. Nestplaatsen van vogelsoorten waarvan het nest jaarrond is beschermd worden niet verwacht. Nader onderzoek naar deze soorten is niet nodig en de bescherming van deze soorten staat de ontwikkeling niet in de weg.

In en nabij het plangebied kunnen ook soorten voorkomen die zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming, maar waarvoor een provinciale vrijstelling van de verboden geldt, voor werkzaamheden die men uitvoert in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Door de provinciale vrijstelling staat de aanwezigheid van deze soorten de geplande ontwikkeling niet in de weg. Wel kunnen potentieel verblijfplaatsen van de egel in het plangebied voorkomen. Deze soort valt

sinds kort niet meer onder de provinciale vrijstelling. Om die reden wordt in het kader van het bestemmingsplan een nader onderzoek naar de egel uitgevoerd.

Voor het overige zijn er geen essentiële elementen, zoals essentieel leefgebied of verblijfplaatsen, van andere beschermde soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt, aanwezig. De bescherming van deze categorie soorten staat de ontwikkeling niet in de weg.

Hiernaast kan er van worden uitgegaan dat rekening zal worden gehouden met de algemene aanbeveling dat rekening moet worden gehouden met de broedperiode voor vogels en de algemeen geldende zorgplicht.

Op basis van het voorgaande wordt geconcludeerd dat er geen sprake is van een negatief milieueffect.

Verkeer

Onderhavig plan betreft de realisatie van maximaal 71 woningen. Dit leidt tot een extra verkeersaantrekkende werking. In navolgende tabel is dit uitgewerkt.

Functie	aantal	eenheid	kencijfer (maximaal)	per	verkeersgeneratie (maximaal)
Rijtjeswoning	24	woning	7,8	woning	187,2
Twee-onder-een-kap	24	woning	8,2	woning	196,8
Vrijstaande woning	21	woning	8,6	woning	180,6
<i>Totaal</i>					<i>ca. 565</i>

Er is dus sprake van een toename van circa 565 verkeersbewegingen per etmaal. Dit kan worden aangemerkt als een zeer beperkte toename.

Het plangebied wordt direct ontsloten via meerdere straten (de Diepenheimsestraat, de Janninksweg en de Pieperiet). De wegen rond het plangebied zijn in het gemeentelijk mobiliteitsplan gecategoriseerd als 30 km/u wegen (Diepenheimsestraat ten oosten van Janninksweg, Pieperiet), 60 km/u (Janninksweg).

Gezien de geringe toename van het verkeer als gevolg van dit plan, alsmede de mogelijkheid tot spreiding door de diverse ontsluitingen kan worden gesteld dat de capaciteit van de omringende wegen nog steeds voldoende is.

Er zal dus geen sprake zijn van negatieve gevolgen voor de doorstroming en verkeersveiligheid.

Binnen het plangebied worden daarnaast ruim voldoende parkeerplaatsen gerealiseerd. Hiermee is zeker geen sprake van een negatief effect op de parkeerdruk in de omgeving.

Als algemene conclusie geldt hiermee dat er op het gebied van verkeer geen sprake is van negatieve milieueffecten.

Geluid

Onderhavig plan kan leiden tot meer geluidshinder op de bestaande omgeving als gevolg van het geluid van wegverkeer van en naar het onderhavige plangebied.

De toename van de geluidshinder zal evenwel naar verwachting slechts beperkt zijn. Uit de Wet Geluidshinder is af te leiden dat bij een geluidstoename van 1,5 dB de geluidstoename merkbaar toeneemt en mogelijk maatregelen gewenst zijn. Deze toename komt neer op een verkeerstoename als gevolg van de ontwikkeling van circa 40%. Bij dit plan is evenwel te verwachten dat de

verkeerstoename lager zal zijn dan 40%. Er is immers maar sprake van een verkeerstoename van ca. 565 verkeersbewegingen per etmaal. Bovendien wordt deze verspreid over meerdere wegen. Aannemelijk is dat het grootste deel van de extra verkeersbewegingen zijn weg vindt via de Janninksweg en Diepenheimsestraat. Uitgaande van 40% van de 565 verkeersbewegingen (226 verkeersbewegingen) betekent dit een toename van circa 33%. Bekend is namelijk dat de intensiteit op het betreffende deel van de Janninksweg 700 mvt/etmaal (telling 2012) is. Uitgaande van 40% van de 565 verkeersbewegingen (226 verkeersbewegingen) via de Diepenheimsestraat met een intensiteit van 800 verkeersbewegingen (telling 2012) betekent dit een toename van 29%. Er is dus naar verwachting geen sprake van een merkbare geluidstoename. Hiermee worden wat betreft geluid geen negatieve milieueffecten verwacht.

Lucht

Onderhavig plan kan leiden tot meer luchtverontreiniging in de omgeving als gevolg van het lawaai van wegverkeer van en naar het onderhavige plangebied.

Om dit bepalen is de NIBM-tool ingevuld. Uitgaande van een toename van 407 verkeersbewegingen per etmaal, een planrealisatie in 2019 en een aandeel van zwaar verkeer van 0,3%, is sprake van zeer beperkte toenames van de uitstoot van de luchtverontreinigende stoffen stikstofdioxide (NO_2) en fijnstof (PM_{10}), te weten resp. $0,47 \mu\text{g}/\text{m}^3$ en $0,08 \mu\text{g}/\text{m}^3$. De grenswaarden voor een project dat kan worden aangemerkt als 'niet in betekende mate' bijdragend aan (een verslechtering van) de luchtkwaliteit liggen bij beide stoffen op $1,2 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Dat de berekende waarden hier ver onder blijven is een belangrijke aanwijzing dat geen sprake is van een negatief milieueffect.

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit

Jaar van planrealisatie	2020
Extra verkeer als gevolg van het plan	
Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)	565
Aandeel vrachtverkeer	0,3%
Maximale bijdrage extra verkeer	
NO_2 in $\mu\text{g}/\text{m}^3$	0,47
PM_{10} in $\mu\text{g}/\text{m}^3$	0,08
Grens voor "Niet In Betekende Mate" in $\mu\text{g}/\text{m}^3$	1,2
Conclusie	
De bijdrage van het extra verkeer is niet in betekende mate; geen nader onderzoek nodig	

Resultaat berekening NIBM-tool

Overigens neemt de luchtkwaliteit in algemene zin de komende jaren toe, blijkt uit algemene gegevens en prognoses voor heel Nederland. Ook gezien dit feit, zal geen sprake zijn van een negatief milieueffect.

Water

Bij onderhavig plan neemt de totale bebouwing en verharding toe, waarmee er mogelijk sprake is van negatieve effecten op de waterhuishouding.

In het kader van de gehele ontwikkeling van woonwijk De Marke III is een waterstructuurplan uitgewerkt. Daaruit blijkt het volgende inzake de bestaande situatie:

- de maaiveldhoogte varieert van ca. NAP + 15,40 m in het noordoosten tot ca. NAP + 14,60 m in het zuidwesten;
- midden in het plangebied ligt een leggerwatergang. Hierop zit aan de oostzijde een riooloverstort. De bodemhoogte van de watergang is NAP + 13,63 m en het streefpeil is NAP + 13,70 m;
- bij piekafvoeren vindt geen inundatie van het plangebied plaats;
- de riooloverstorting van De Marke II veroorzaakt geen kwantitatieve problemen in de watergangen;
- de bodem bestaat uit matig fijn zand;
- de doorlatendheid van de bodem is 0,6 tot 6 m/dag;
- de grondwaterstand stond in september 2012 tussen 1,15 tot 2,00 m -mv en 12,9 tot 13,5 m +NAP;
- de GHG (gemiddeld hoogste grondwaterstand) loopt vanaf de grens met De Marke II af richting de Janninksweg van 14,6 m +NAP naar 14,2 m +NAP;
- Het ijzergehalte is een aandachtspunt bij het ontwerp van drainage- en infiltratievoorzieningen.

Over de toekomstige situatie kan het volgende worden gesteld:

- Waterkwantiteit: In het plangebied worden wadi's aangelegd. Het hemelwater wordt opgevangen in deze wadi's en kan daar infiltreren in de bodem en komt daarmee ten goede aan het grondwater. Omdat de huidige grondwaterstanden te hoog zijn voor de functie wonen wordt het plangebied opgehoogd als maatregel om voldoende ontwatering te realiseren. Daarnaast wordt ter plekke van de wadi's drainage aangelegd.
- Waterkwaliteit: Er zullen geen werkzaamheden plaatsvinden die de kwaliteit van het grondwater negatief kunnen beïnvloeden.
- Afvoer hemel- en afvalwater: Zoals gezegd worden in het plangebied wadi's aangelegd. Het afvalwater van de Marke III wordt geheel gescheiden van het hemelwater afgevoerd en aangesloten op het rioolstelsel van de Marke II. Het hemelwater wordt via goten afgevoerd naar wadi's. Deze wadi's hebben een bergende en zuiverende functie. De eventuele vervuiling die in het hemelwater aanwezig is, blijft achter in de zodelaag van de wadi en komt dus niet in het oppervlaktewater terecht. Het afvalwater van De Marke III wordt geheel gescheiden van het hemelwater afgevoerd en onder vrij verval aangesloten op het rioolstelsel van de Marke II.

Concluderend kan worden gesteld dat uit de waterparagraaf blijkt dat met onderhavig plan de totale bebouwing/verharding weliswaar toeneemt. Echter met de toepassing van wadi's wordt hemelwater in het plangebied gezuiverd en geïnfiltreerd, dit is positief voor de waterhuishouding en de waterkwaliteit. Ook vindt in het plangebied ophoging plaats en wordt een drainagestelsel aangelegd. Op deze wijze draagt het onderhavige plan bij aan het voorkomen van wateroverlast. Verder wordt een deel van het hemelwater geïnfiltreerd in de bodem.

Hiermee zijn er geen negatieve effecten te verwachten van onderhavig project op het aspect 'water'.

Conclusie

In deze aanmeldingsnotitie is een vormvrije m.e.r.-beoordeling uitgevoerd. Hieruit volgt dat er geen sprake is van bijzondere omstandigheden ten aanzien van de kenmerken en locatie van het project die leiden tot belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu ter plaatse. Voor de beoordeelde milieuaspecten geldt dat er geen of een zeer beperkt effect optreedt. De conclusie is dan ook dat belangrijke nadelige milieugevolgen zijn uitgesloten. Het volgen van een m.e.r.- (beoordelings-) procedure is daarom niet nodig.